ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **K. P. T.,** zastoupen Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,** se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 5. 2017, č. j. KRPU-110348-14/ČJ-2017-040022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 13. 7. 2017, č. j. 42 A 19/2017 - 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Jakubu Backovi, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 8.228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 14. 8. 2017 včasnou kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) ze dne 13. 7. 2017, č. j. 42 A 19/2017 – 38 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 5. 2017, č. j. KRPU-110348-14/ČJ-2017-040022, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla o zajištění žalobce za účelem

správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a podle § 124 odst. 3 stanovila dobu trvání zajištění 90 dnů. Žalovaná shledala důvod pro zajištění, neboť z jednání žalobce je zjevné, že nehodlá opustit území České republiky za účelem vycestování zpět do země původu (projevil vůli dále cestovat do Spolkové republiky Německo - dále „SRN“), a je tady nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Krajský soud v **napadeném rozsudku** k námitce, že žalobce se nedopustil jiného protiprávního jednání než nelegálního pobytu v řádu hodin na území České republiky, uvedl, že v dané věci je zásadní § 123b odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Podle krajského soudu žalovaný zcela správně dospěl k závěru, že žalobce má v úmyslu vstoupit na území „SRN“ ilegálně a proto správně aplikoval § 123b odst. 4 zákona o pobytu cizinců, které vylučuje možnost uplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování. Při vyhodnocení otázky, zda je zjevné, že žalobce má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu vycházel žalovaný nejen z údajů uvedených samotným žalobcem do úředního záznamu o podání vysvětlení, ale především z objektivních okolností, za kterých byl žalobce zadržen, tedy těsně před vstupem na území SRN. Žalobce svoji vůli nezůstat na území České republiky a vycestovat do SRN opětovně projevil i ve své výpovědi do protokolu po zahájení správního řízení o správním vyhoštění. S ohledem na dikci § 123b odst. 4 zákona o pobytu cizinců pak již nezbýval žádný prostor pro možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování v případě žalobce. Z výše uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal **kasační stížnost** z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková postata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

[4] Stěžovatel v žalobě namítal, že žalovaná nesprávně a nedostatečně posoudila možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Vypořádání žalobní námitky krajský soudem považuje stěžovatel za obdobně nepřijatelné. Žalovaná i krajský soud vycházely ze skutečnosti, že stěžovatel směřoval na území Německa, což zcela nadřadili skutečnosti, že se jedná o osobu, která se zjevně nedopustila jiného protiprávního jednání než nelegálního pobytu na území České republiky v řádu hodin a nikdy v minulosti se neprotivila jakémukoliv správnímu rozhodnutí. V době vydání napadeného rozhodnutí nebylo pravomocně rozhodnuto ani o správním vyhoštění stěžovatele. Stěžovatel dále ke smyslu a účelu institutu právní úpravy zvláštních opatření citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51. Ze skutečnosti, že stěžovatel se původně snažil ilegálním způsobem vycestovat ze své vlasti do Německa, nelze vyvozovat, že je v jeho případě nezbytné přistoupit k omezení na

osobní svobodě. Stěžovatel dále uvedl, že Nejvyšší správní soud nepovažuje prostý nelegální pobyt na území České republiky za natolik závažnou okolnost, aby nebylo možné využít zvláštních opatření a odkázal na rozsudek ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18. V případě stěžovatele nejsou pouhé okolnosti jeho zajištění společně s vyjádřením o úmyslu odcestovat do Německa dostatečným důvodem pro závěr o nemožnosti uložení zvláštních opatření. Stěžovatel byl zahájením správního řízení poučen o svých právech a povinnostech, přičemž byl nepochybně informován o tom, že jakýkoliv nelegální pobyt na území České republiky a schengenského prostoru je zcela iluzorní. Tuto skutečnost potvrdil i tím, že následně podal v České republice žádost o mezinárodní ochranu. Je třeba hodnotit i pobytovou historii stěžovatele, případně obecnou bezúhonnost. V případě stěžovatele není zajištění na místě a stěžovatel proto navrhuje napadený rozsudek a napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.

[5] Žalovaná ve **vyjádření** ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatel vědomě využil služeb placených převaděčů, bez cestovního dokladu a víza cestoval letecky s platným cestovním dokladem a vízem z Vietnamu na Ukrajinu, následně bez cestovního dokladu a víza z Ukrajiny na západ, kdy cílem měla být SRN. V době zajištění uvedl naprosto odlišné údaje o své totožnosti, než je jeho pravá totožnost. Žalovaná tedy nesouhlasí s tvrzením stěžovatelem, že se nedopustil žádného jiného jednání než nelegálního pobytu v řádu několik hodin na území České republiky. Jeho jednání lze považovat za společensky nepřijatelné a nelze jej bagatelizovat způsobem, jak to činí stěžovatel. Pokud stěžovatel na území pobýval poprvé, nemohl se protivit žádnému správnímu rozhodnutí, neboť v dané době neexistovalo. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18, na tento případ nedopadá, neboť stěžovateli nebylo uloženo zvláštní opatření pouze z důvodu jeho neoprávněného pobytu na území České republiky, nýbrž z důvodu jednoznačné snahy stěžovatele dostat se nelegálním způsobem do SRN. Důvodem zajištění je souhrn více okolností, neoprávněný pobyt, jednoznačně prokázána snaha dostat se nelegálně do jiného státu EU, neznalost České republiky včetně někoho, kde by mohl mít oznámenou adresu pobytu, nedostatek financí k zajištění pobytu na území České republiky, a nemožnost složení finanční záruky. Toto vše žalovaná v napadeném rozhodnutí řádně vyhodnotila. Žalovaná vzhledem k výše uvedenému navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s. Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

[7] Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti. Stěžovatel byl dne 26. 5. 2017 kontrolován policií České republiky na dálnici D8, jako spolujezdec ve vozidle jedoucím směrem do SRN. Při kontrole nepředložil žádný doklad totožnosti ani neprokázal oprávnění k pobytu na území České republiky. Při zajištění jeho osoby uvedl odlišné údaje

totožnosti. Z podaného vysvětlení stěžovatele vyplývá, že z Vietnamu odcestoval na Ukrajinu s cestovním dokladem a vízem, doklad však odevzdal na letišti na Ukrajině nějakému muži. Dne 25. 5. 2017 odjel ve společnosti dalších osob směrem do SRN, kam se chtěl dostat za účelem zaměstnání. V České republice nechce žádost o mezinárodní ochranu, ani zde zůstat, chce se dostat na území SRN a tam pracovat. Dále uvedl, že nemá možnost získat finanční prostředky ke složení finanční záruky.

[8] Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie *oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*

[9] Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území

a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,

b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo

c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

[10] Podle § 123b odst. 4 zákona o pobytu cizinců (*p)olicie zvláštní opatření za účelem vycestování neuloží, jde-li o nezletilého cizince bez doprovodu nebo o cizince, u nějž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu*.

[11] Nejvyšší správní soud ke kasačním námitkám uvádí následující. Žalovaná je povinna v rozhodnutí o zajištění cizince odůvodnit, proč neužila zvláštních opatření za účelem vycestování dle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců namísto zajištění, přihlíží přitom ke konkrétním okolnostem případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012 - 40, všechna citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz). Nelegální pobyt na území České republiky v řádu hodin by sám o sobě bez posouzení dalších skutečností nepostačoval pro závěr o nezbytnosti zajištění stěžovatele, tento názor vyjádřil Nejvyšší správní soud mimo jiné i v rozsudku ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016 - 18, citovaném v kasační stížnosti. V tomto rozsudku se však jednalo o případ cizince, který na území České republiky pobýval a pracoval, skutkový stav tak byl, jak již poznamenal krajský soud, odlišný od případu stěžovatele. V případě stěžovatele se jedná o osobu, která při kontrole uvedla odlišné údaje totožnosti, směřovala do SRN a vyjádřila, že v České republice zůstat nechce, neměla zde žádné ekonomické nebo sociální vazby, a nedisponovala dostatečnými prostředky ke složení finanční záruky. Pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců postačuje, že bylo oznámeno zahájení řízení správním vyhoštění, není potřebné, aby bylo o správním

vyhoštění pravomocně rozhodnuto. Se stěžovatelem bylo zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění, a v jeho případě bylo dáno nebezpečí, že by mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaná toto nebezpečí dovodila z jednání stěžovatele, který překročil vnější hranice Schengenského prostoru mimo hraniční přechod, měl v úmyslu dostat se bez cestovního dokladu a víza na území SRN, a bylo zjevné, že nemá v úmyslu vycestovat zpátky do Vietnamu. Žalovaná zvážila nejen to, že stěžovatel měl v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného státu EU ve smyslu § 123 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, ale hodnotila taktéž to, že stěžovatel nemá na území České republiky bydliště a nedisponuje takovou hotovostí, která by mu umožnila složit finanční jistotu.

[12] Pokud stěžovatel naznačuje, že vycestovat do Německa se snažil „původně“, ale zahájením řízení o správním vyhoštění byl informován o tom, že nelegální pobyt je dle jeho slov neperspektivní a iluzorní, Nejvyšší správní soud k tomu konstatuje, že v řízení o zajištění cizince je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Žalovaná tak rozhodovala na základě skutečností zjištěných k datu vydání napadeného rozhodnutí a nemohla předpokládat případné změny úmyslu stěžovatele, včetně následného podání žádosti o mezinárodní ochranu v České republice. Posouzení žalované považuje Nejvyšší správní soud za dostatečné pro závěr, že v případě stěžovatele bylo nezbytné přistoupit k omezení osobní svobody. V návaznosti na to neshledal ani pochybení krajského soudu, který vyhodnotil odůvodnění žalované jako přezkoumatelné a potvrdil správnost závěru žalované, že je na místě aplikovat § 123b odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud nezjistil pochybení žalované ani krajského soudu a kasační stížnost neshledal důvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost **zamítl**. O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalované se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

[14] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 14. 6. 2017, č. j. 42 A 19/2017 - 19, ustanoven advokát Mgr. Ing. Jakub Backa, jehož odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 8 s. ř. s. hradí stát. Ustanovenému zástupci náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 4, a § 11 písm. c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. další poradu s klientem přesahující jednu hodinu (zástupce doložil právní konzultaci se stěžovatelem ze dne 1. 8. 2017), a písemné podání soudu, v celkové výši 6.200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, na náhradě na dani z přidané hodnoty mu přísluší částka 1.428 Kč. Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 8.228 Kč a bude

vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. listopadu 2017

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu